

PRODUCCIÓ I COMERÇ DE FLOR TALLADA A CATALUNYA. PASSAT I FUTUR

Josep MONTANER GIRÓ
Eng. Tèc. Agrícola

FONTS:

* Elaboració pròpia, en base a estadístiques del *Ministerio de Comercio* i la Cambra de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona.

** , Revista "Agricultura"

*** Elaboració pròpia en base a l'informe del mercat d'Aalsmeer.

L'agricultor del Maresme, que ja el 1876 començà a exportar patata primerenca a França i Anglaterra, es va adaptar ràpidament al conreu del clavell, introduït per l'italià Benjamí Farina Ferrari, l'any 1923. Aquest cultiu, va ser simultani amb el de la patata primerenca, durant molts anys, concretament fins els primers de la dècada dels 60.

Les exportacions del clavell, destinades als països de la Comunitat Econòmica Europea, van començar una franca davallada el 1962 (1). Tot i així, Catalunya, produïa el 1964, el 90% de tot el clavell de l'Estat espanyol, i un 18% de la rosa (2).

En l'actualitat la producció de clavell a Catalunya no arriba al 50% del total, i la de la rosa ve a ser una quarta part (1978-1979). Un tercer grup que inclou la resta -altres flors i plantes- només representa un 17% del total.

L'any 1964, només figuraven en les estadístiques de producció i comerç el clavell i la rosa. Posteriorment es va afegir el capítol "altres flors i plantes", aclarint que s'hi consideren gladiols, crisantems i diverses plantes ornamentals. L'Informe-Resum de les Campanyes d'Exportació elaborat pel Servei d'Inspecció Fitopatològica, hi afegeix les strelitzies. El detall presentat en les estadístiques de comerç exterior, es comentarà més endavant.

L'anàlisi de les xifres d'exportació catalana de flor tallada, resulta molt desfavorable, tal com es relaciona a continuació.

La important pèrdua de posicions de Catalunya en l'exportació de flor tallada

L'exàmen de la participació catalana en el total exportat per l'Estat espanyol, podem fer-lo sobre dades definitives del comerç exterior de 1974 i 1979.

Agafant globalment el capítol aranzelari 6-03 (flor tallada), veiem:

	T. exportades	
	1974	1979
Catalunya	279,4	162,1
Espanya	1.444,0	2.594,0
% de Catalunya sobre Espanya	19%	6%

Es pot centrar l'examen en sis països compradors: Holanda, Alemanya, França, Suïssa, Itàlia i Bèlgica, que reben la part més important de les exportacions de flor tallada, tal com s'indica a continuació:

Exportació als sis països en T.*

	1974	1979
Catalunya.....	92% del total	86% del total
Espanya.....	76% "	75% "

L'exportació catalana de flor tallada està més concentrada en els esmetats sis països.

En els quadres següents s'indica l'entitat de les exportacions de flor tallada, comparativament del 1974 al 1979 (3).

Exportacions de clavells frescos

	1974		1979	
	T.	% sobre export. Espanya	T.	% sobre export. Espanya
Holanda	1,6	3,0	0	0
Alemanya	151,7	47,0	61,5	20,0
França	0	0	0	0
Suïssa	68,4	43,8	22,7	10,7
Itàlia	0	0	0	0
Bèlgica	5,3	88,3	1,9	100,0
Exportacions de flors selectes, roses fresques*				
Holanda	0	0	0	0
Alemanya	0,9	1	0	0
França	0	0	0	0
Suïssa	6,2	6	24,6	6,2
Itàlia	0	0	0	0
Bèlgica	0	0	0	0
Exportació de strelitzies fresques				
Holanda	0	0	0	0
Alemanya	0,4	0,8	0,1	0,2
França	0	0	0	0
Suïssa	0	0	0,3	0,8
Itàlia	0	0	0	0
Bèlgica	3,5	87,5	0,05	50,0

No figura cap quantitat exportada en les partides de les poiseties (eufòrbies) i dels anturiums.

Exportacions pel concepte "altres flors selectes, fresques"**

	1974		1979	
	T.	% sobre export. d'Espanya	T.	% sobre export. d'Espanya
Holanda	0	0	0	0
Alemanya	1,8	5,8	2,9	4,5
França	0	0	0,5	10,0
Suïssa	11,1	85,4	14,4	24,4
Itàlia	0	0	0	0
Bèlgica	0,9	100,0	0,04	100,0

Dins el capítol "flors no selectes, fresques", només hi figura l'exportació a França, el 1979, d'1,7 Tm equivalents al 85% de l'exportació total.

Exportacions de "la resta de flors, no fresques"*

	1974		1979	
	T.	% sobre export. d'Espanya	T.	% sobre export. d'Espanya
Holanda	2,2	100,0	0,5	3
Alemanya	0,9	100,0	2,1	100
França	1,1	52,5	4,1	100
Suïssa	0,4	100,0	0,6	100
Itàlia	0,8	100,0	0	0
Bèlgica	0	0	0	0

Dels quadres acabats d'examinar se'n desprenen les següents conclusions:

- Una ràpida davallada de les exportacions de clavell, en xifres absolutes, i en la participació en el total exportat per l'Estat espanyol.
- Pèrdua de les vendes a Alemanya, i només augment a Suïssa, en la rosa. Absència de comerç en un país tant important en floricultura com és Holanda.
- Disminució en xifres absolutes i participació, en total, en strelitzies, i absència en poinseties i anturiums.
- Manteniment de la coneguda posició dominant en flor seca, amb pèrdua del mercat amb Holanda i Itàlia.

Un objectiu necessari: el mercat europeu

A un més elevat grau de desenvolupament, correspon un major consum de flor tallada i planta ornamental. Els països del Centre i Nord d'Europa són, per tant, grans consumidors d'aquestes produccions vegetals. Alemanya, l'any 1979, va consumir 3.700 pessetes en flor i planta ornamental per habitant, havent augmentat un 60% sobre el 1975. Això equival a vuit vegades més el consum mitjà d'Espanya (4).

La Federació de Productors d'Ornamentals i Flors d'Holanda (V.B.N.) preveu pel 1982 un consum a Europa de 552.000 a 586.000 milions de pessetes, del qual, només Holanda en subministrarà el 20%; ara ja cobreix el 17%.

Holanda, amb una tercera part de la superfície europea d'hivernacles que ja supera les 10.000 Ha., i Alemanya amb una quarta part, són els dos països que presenten un interès més gran. Holanda com a centre de distribució mundial, i Alemanya com a productor i com a mercat deficitari, tot i la elevada entitat de les seves produccions.

El mercat d'importació europeu equival a uns 134.000 milions de pessetes (1978), de les quals Holanda va cobrir el 57,7% del total. A continuació indiquem, ordenadament, la participació dels diferents països productors en les esmentades importacions:

	% Aportació a les importacions europees**
Holanda.....	57,7
Itàlia.....	8,0
Dinamarca.....	6,2

Israel.....	5,4
Bèlgica.....	4,9
Alemanya.....	2,9
França.....	2,8
Colòmbia.....	1,5
Espanya.....	1,5
Estats Units.....	1,2
Kenya.....	1,0
Thailàndia i Sudafrica.....	0,9
Gran Bretanya.....	0,6
Japó.....	0,5
Singapur.....	0,4
Costa de Marfil i Brasil.....	0,3
Catalunya i Finlàndia.....	0,2

La climatologia de Catalunya i la seva posició tan pròxima a Europa reclama una millor posició en les seves exportacions. Molts països es van incorporar a la llista, gràcies al clima i baix cost de la mà d'obra, emprant el transport aeri i mitjançant una bona organització comercial. Israel ha conquerit una privilegiada posició, tot i les dificultats climàtiques i la seva llunyania. Les seves relacions amb Holanda han estat a nivell d'investigació i d'organització comercial, emprenent conjuntament l'abastament d'un mercat tant important com és el nord-americà.

Com evoluciona la demanda de flor tallada a Europa. Estudi del mercat holandès.

Indubtablement, Catalunya té un comerç actiu amb Holanda, encara que sigui de signe comprador en gran mesura. Les exportacions catalanes a Holanda, en el capítol concret de la flor tallada, ja hem vist que són inexistentes. No obstant, si considerem la partida 6 de l'aranzel en la seva totalitat —o sigui, afegint plantes, arbres, inclús no ornamentals— veiem que Catalunya proporciona, més o menys, una quarta part del total de les exportacions vegetals de l'Estat espanyol.

Les exportacions de Catalunya a Holanda, en concepte de l'esmentada partida 6, varen totalitzar 41,4 milions de pessetes l'any 1979. En el mateix any, les transaccions en el mercat holandès d'Aalsmeer van arribar als 27.000 milions de pessetes, o sigui, que l'aportació catalana només representa el 0,15%.

El detall de les transaccions en l'esmentat mercat d'Aalsmeer el 1979, va ser el següent:

(6)

Per subhastes***

	Nombre de peces o rams	Valor en milions de pessetes
Flor tallada.....	1.890.798.512	20.454
Planta viva.....	5.715.912	60
Arbusts.....	884.202	40
Planta en contenedor.....	97.536	15
Planta en test.....	77.840.923	4.900
TOTAL.....		25.468

Intervingudes***

Flor tallada.....	0	0
Planta viva.....	329.569	7
Arbusts.....	201.938	13
Planta en contenedor.....	1.116	0
Planta en test.....	20.947.772	1.784
TOTAL.....		1.804

El total general del mercat d'Aalsmeer el 1979, dona 2.025.469.838 peces o rams, d'un valor total de 27.272 milions de pessetes. Valor aquest, deu vegades superior al total exportat per Espanya pel capítol 06, plantes vives i productes de la floricultura.

Les xifres anteriors, demostren la gran importància del comerç de la flor tallada, que representa el 75% del total de les transaccions al mercat d'Aalsmeer. La demanda de flor tallada va experimentant una evolució en els mercats europeus amb unes preferències per determinades espècies, que hauria de ser alligadora per als floricultors catalans, les possibilitats de producció, proximitat, nivell tècnic etc. dels quals són malaguanyades en no aprofitar-se.

Prenent com a punt de partença l'estructura del mercat de la flor tallada a Europa el 1970, i fent el promig de les dades de set importants mercats europeus, tenim:

Composició de l'oferta de flors fresques a Europa Occidental, 1970 (7)

Rosa	20,0%	Narcís	2,5%	Lilium	0,6%
Clavell	15,4%	Orquídees	1,5%	Cyclamen	0,5%
Tulipà	15,0%	Jacint	1,2%	Anemona	0,4%
Espàrrec	11,0%	Gladiol	1,1%	Syringa	0,4%
Crisantem	9,2%	Gerbera	1,1%	Lathyrus	0,2%
Freesia	5,4%	Anthurium	1,0%		
Iris	4,0%	Euphorbia	1,0%		

L'estructura anterior respon a un promig dels següents mercats (7):
 Oxie, de Suècia
 Copenhaguen, Odense i Aarhus, de Dinamarca
 Straelen, Neuss i Colònia, d'Alemanya Occidental.

Les dades del 1979 corresponents a un detallat informe del mercat d'Aalsmeer, permetran de comprovar l'evolució experimentada pel comerç durant els nou anys transcorreguts:

Composició de l'oferta de flors fresques a Aalsmeer (Holanda), el 1979***

Rosa	42,6%	Liatris	1,0%	Bouvardia	0,2%
Tulipà	9,9%	Gypsophila	1,0%	Brodea	0,2%
Clavell	8,7%	Alstroemeria	0,9%	Forsytia	0,2%
Freesia	6,8%	Statice	0,8%	Nerine	0,2%
Gerbera	5,0%	Amaryllis	0,7%	Jacint	0,16%
Crisantem	4,1%	Asparagus	0,3%	Strelitzia	0,1%
Iris	3,3%	Ruscus	0,3%	Ixia	0,1%
Narcís	2,7%	Anthurium	0,2%	Cyclamen	0,03%
Lilium	2,5%	Euphorbia	0,2%	Lathyrus	-
Gladiol	2,1%	Anemona	0,2%		
Orquídees	1,9%	Viola	0,2%		

S'han considerat percentatges molt petits, en tractar-se de plantes conegudes o en estudi dins el projecte "Reforma de la estructura varietal de la oferta en Horticultura Ornamental" que es realitza en el Centre d'Investigació Agrària de Cabriels, de la Generalitat de Catalunya.

Perspectives futures

Considerant indicatives les tendències que es poden observar en els mercats mundials de la flor tallada, i essent el mercat holandès d'Aalsmeer un dels més importants mercats mundials, farem una anàlisi de tendències referit als anys 1977-1978-1979, dels quals hom disposa d'una informació molt completa. Per no fer l'estudi excessivament llarg, ens referirem a les 13 plantes capdavanteres que s'indiquen:

	Unitats o poms***			Part del total d'Aalsmeer		
	1979	1978	1977	1979	1978	1977
Rosa	798.088.331	760.788.842	756.710.466	42,6	43,9	46,4
Tulipà.....	184.713.692	161.026.056	139.544.682	9,9	9,3	8,5
Clavell	163.493.655	142.307.787	126.084.778	8,7	8,2	7,7
Freesia	127.299.221	128.236.268	124.080.623	6,8	7,4	7,6
Gerbera	94.494.663	75.878.238	50.536.798	5,0	4,0	3,1
Crisantem	77.454.593	68.010.512	65.428.683	4,1	3,9	4,0
Iris.....	62.680.422	51.479.966	46.343.728	3,3	3,0	2,8
Narcís.....	50.687.077	57.821.206	58.621.944	2,7	3,3	3,6
Lilium.....	47.074.249	48.023.757	43.454.170	2,5	2,8	2,7
Gladiol.....	28.818.948	31.985.708	34.928.535	1,5	1,9	2,0
Alstroemeria	17.105.649	11.826.688	8.489.515	0,9	0,7	0,5
Statice	14.676.057	11.794.829	6.785.953	0,8	0,7	0,4
Gladiol nano.....	10.373.724	11.471.907	10.134.192	0,6	0,7	0,6

Els percentatges són presos sobre el total mercadejat al mercat d'Aalsmeer els anys indicats, i sobre unitats físiques venudes, no sobre els seus valors. La importància de la relació anterior no és gens menyspreable, ja que representa el 90% del total mercadejat de flor tallada a l'esmentat mercat.

Tal com s'apreciava en l'anàlisi del mercat europeu de 1970, la rosa és la capdavantera, amb un gran avantatge, doncs representa quasi la meitat del total. Les exportacions de l'Estat espanyol consten, en un 40%, de rosa en volum, i d'un 62% en valor. Catalunya només exporta un 15% del total de flor tallada en rosa, arribant al 18% en valor.

El clavell, que representava un 15,4% del total mercadejat l'any 1970, baixa només un 8,7% el 1979, encara que, observant el trienni 1977-79, hi ha una lleugera recuperació, segons l'estudi d'Aalsmeer. En fer l'estudi per varietat justificarem aquest fet.

El segon lloc, és ocupat pel tulipà, que indica una lleugera tendència creixent dins del total d'Aalsmeer.

Freesia, gerbera i crisantem, experimenten un augment potser més destacat en la gerbera. També augmenta bastant marcadament la alstroemeria, encara que representa menys de l'1% del mercat d'Aalsmeer.

S'aprecien clares disminucions, en volum mercadejat i en la seva part dins del total, en el narcís i el gladiol.

A continuació, completem l'estudi anterior, amb el de les varietats més interessants:

Rosa

La rosa, representa el 42,6% del total venut al mercat d'Aalsmeer, i el seu volum de vendes augmenta molt sensiblement. La seva part dins del total del mercat d'Aalsmeer té una certa disminució deguda a l'aparició de noves varietats d'altres flors.

Les varietats de rosa de més interès són***:

Varietat	Tendència	% del total d'Aalsmeer
Sonia	Creixent	7,7
Motrea	..	7,7
Mercedes	..	3,9
Ilona	..	2,9
Red Garnette	Decreixent	2,8
Belinda	..	2,5
Baccará	..	1,8
Golden Times	Creixent	1,3
Carol	Igual	1,3
Evergold	Decreixent	1,3
Marimba	..	1,1
La Minette	Creixent	1,0
Jack Frost	..	0,8
Coronet	..	0,6
Diana	..	0,6
Jaquar	..	0,5

Per tant, els cultivars objecte d'exportació, segons consta a l'Aranzel, que són la Baccará i la Madame Meilland, tenen poca importància. La primera encara representa un 1,8% del total, però el seu volum de venda és sensiblement decreixent. La Madame Meilland, no hi figura.

La importància de la varietat Sonia es deu principalment a que és molt apta per al transport a llarga distància, i que té una gran duració al gerro. Té un color rosa porcellana amb lleugers reflexes salmonats. No obstant, la Baccará es paga millor.

Tulipà

En general, els cultivats del tulipà experimenten un creixement de les seves vendes, essent les més importants:

Apeldoorn Rood.....	4% del total d'Aalsmeer
Apeldoorn Geel	1%

Tot i que Holanda és el país del tulipà, varies empreses holandeses estan instal·lades al sud d'Itàlia, pel motiu de la multiplicació dels bulbs, que presenta dificultats en els climes nòrdics. Allí, el creixement és lent, i la maduració i retirada del terreny són tardanes, i en el cultiu forçat reaccionen molt pitjor que els obtinguts en clima mediterrani. Cada any, sotmeten al conreu forçat centenars de milions de bulbs, tubèrculs, rizomes, etc, per poguer atendre la gran demanda de Nadal i Any Nou, segons forçat que practiquen el setembre i l'octubre. El resultat és l'esgotament i la inutilització dels indicats bulbs, tubèrculs, etc.

Clavell

El clavell representa el 8,7% del total de transaccions de flor tallada a Aalsmeer. En general, la seva tendència és decreixent, però segons s'observa en les dades d'Aalsmeer, durant el trienni 1977-79, hi ha una progressió positiva, tant en el total venut com en la seva part del total. L'aparició del clavell miniatura o multiflor, ha donat una empenta al mercat d'aquesta flor, ja que representa unes avantatges inqüestionables, tant pel cultivador com per l'usuari. Les despeses de mà d'obra, són un 25% inferiors al clavell convencional, té una gran varietat de forma i color, amb 4 flors per tija, és més decoratiu i dura més en el gerro. I tal com comentarem més endavant, té un gran interès en complementar l'oferta del clavell convencional. En el següent detall per varietats, les de tendència creixent

són totes del tipus multiflor o miniclavell, creat als Estats Units als voltants de l'any 1958 i presentats al Congrés de la Societat Americana de Clavells a Denver. Després d'una ràpida difusió als Estats Units, es va estendre pel centre i nord d'Europa, amb igual èxit.

Varietat***	Tendència	% del total d'Aalsmeer
Rose Royalette	Creixent	1,1
Tony	..	0,8
William Sim	Decreixent	0,5
Silvery Pink	Creixent	0,5
Ministar Oranje	..	0,4
Lena	Decreixent	0,4
Sam S. Pride	Creixent	0,3
White Sim	Decreixent	0,3
White Royalette	Creixent	0,25
Paars Royalette	..	0,2
Scania	Decreixent	0,2

Estan en estudi, dins del projecte "*Reforma de la estructura varietal de la oferta en Horticultura Ornamental*" ja citat, els cultivars William Sim, Lena, White Sin i Scania. Les dades del trienni 1977-79 indiquen, a més d'una contínua progressió dels clavells miniatura, un avanç espectacular de la varietat Tony (groc).

Freesia

Les varietats més comercialitzades, procedeixen d'hibridacions bastant recents, amb molta varietat de colors. Representen un 6,8% del total venut per flor tallada a Aalsmeer, on hi ha transaccions sobre unes 30 varietats. El seu cultiu, no obstant, exigeix l'entutorat com el clavell, ja que, sinó, les flors es podrien torçar i perdre qualitat. Les varietats més destacades són:

Varietat***	Tendència	% del total d'Aalsmeer
Ballerina	Creixent	1,8
Aurora	Igual	1,5
Fantasy	Decreixent	0,7
Blue Haven	Creixent	0,5
Royal Blue	Igual	0,4
G. Melody	Decreixent	0,4

Mereix destacar-se el creixement de les varietats Ballerina i Blue Haven.

Gerbera

La gerbera ha tingut un notable desenvolupament aquests darrers anys, i només representant un 1% del consum europeu el 1970, ja arriba al 5% del total de transaccions en volum de flor tallada a Aalsmeer. També es cultiva a Catalunya, però encara no ha experimentat la difusió esperada. El seu cultiu resulta menys costós, amb la mà d'obra distribuïda bastant uniformement al llarg de l'any.

La intensificació del seu cultiu, no ocasiona disminució de la seva rendibilitat, com succeeix en el clavell i la rosa. En exigir menys mà d'obra, la seva rendibilitat és menys sensible als augments de la mateixa.

Les varietats comercials són de creació recent. Les principals races són: Goosen, Jongelenen, Florist, Hendrix, Van Wijk i Bloemfontein. D'aquestes procedeixen les 39 varietats que consten en les transaccions d'Aalsmeer. No obstant, les dades venen classificades per colors:

Varietat***	Tendència	% del total d'Aalsmeer
Rosa A	Creixent	0,5
Taronja A	..	0,4
Vermella A	..	0,3
Taronja B	..	0,25
Groga A	..	0,2
Taronja C	..	0,2

Les varietats conegudes aquí són: Clementina, Helios, Romeo, Carmen, Peter, Blorosa, Superwhite, I. Steer, Brigitte, Annette, Appelbloesen, Beatrix, Symphonie, etc.

Crisantem

El crisantem vé mantenint una bona posició en el mercat europeu de flor tallada ja des de fa bastants anys, i la seva tendència, segons l'estudi d'Aalsmeer, és, en general, creixent tant en volum de vendes com en la part del mercat d'Aalsmeer, ara d'un 4,1%. A diferència d'aquí, els països desenvolupats consumeixen importants quantitats de diferents tipus de crisantems, per la seva facilitat de produir-los durant tot l'any en qualsevol clima. No obstant, les varietats més noves i amb major difusió, són híbrids, i el seu cultiu requereix hivernacles automatitzats, senzills i àdhuc, en algunes èpoques de l'any, a l'aire lliure. L'aplicació del fotoperiodisme és molt corrent en el cultiu industrial del crisantem, allargant o escurçant la llum, segons si les hores de nit són més o menys, respectivament, de 14 hores per dia.

Les transaccions de crisantem a Aalsmeer, es realitzen sobre 48 varietats diferents, de les quals indiquem les 10 de major pes, en el quadre següent:

Varietat***	Tendència	% del total d'Aalsmeer
S. Yellow	Igual	0,6
S. White	Decreixent	0,6
Horim Wit	Creixent	0,5
Horim Geel	..	0,4
Westland Blue	Creixent	0,25
Buiten	Igual	0,2
Westland Over	Creixent	0,16
Kas	Creixent	0,1

El crisantem és cultivat des de fa temps a Catalunya, i figura junt amb el clavell, la rosa i el gladiol, entre l'exportació de flors, segons estadístiques del total de l'Estat espanyol. No té l'acceptació com a flor de tot l'any que disfruta en els països europeus, i tampoc no s'ha lograt un avanç en les exportacions als esmentats països.

Iris

Igual que el crisantem, l'iris manté ua bona posició en el "ranking" de flor tallada als mercats europeus. Té una bona durabilitat, i el seu cultiu es pot programar per a tot l'any, gràcies a la modalitat de ràpids i retardats. Els bulbs, en aquests darrers casos, deuen ser preparats mitjançant tècniques especials (fred o calor), i el cultiu realitzat en hivernacles climatitzats en les èpoques del forçat. Són subministrats per importants empreses holandeses (com la Baltus, W Moolenaar, Van Zanten, etc) que tenen l'exclusiva de tècniques molt depurades, sota el control d'instituts d'investigació de bulbs. Els iris normals, s'adquireixen igual que tulipans i el seu cultiu és normal.

En l'actualitat, l'iris representa un 3,3% del total de flor tallada a

Aalsmeer, i el nombre de varietats objecte de transacció és només de 9. Indiquem les més importants:

Varietat***	Tendència	% del total d'Aalsmeer
Prof Blaauw	Creixent	1,6
Ideaal	..	1,5
Sensation	Decreixent	0,1
Geel (groc)	Creixent	0,1
Wit (blanc)	Creixent	0,1
Wedgewood	Decreixent	insignificant

La varietat Prof. Blaauw té un creixement molt notable, és de color blau fort i és cultivat a base de bulbs retardats. Es planta en plena estació càlida, per obtenir la floració al final de la mateixa, o sigui en unes 4 a 5 setmanes. Les mateixes característiques i en gran creixement presenta la varietat Ideaal. La Wedgewood, experimentada pel Servei d'Investigació Agrària de Cabrils (SIA), experimenta una gran davallada, i compta amb un percentatge insignificant a Aalsmeer. De 358.000 exemplars venuts el 1978, només va arribar a 34.000 en el 1979.

Narcís

Es un gènere molt ampli i amb aplicacions molt diverses. Híbrids obtinguts a Holanda, posseeixen unes tiges llargues i les flors en els gerros duren bastant. En general manté una acceptació normal en els mercats europeus de flor tallada. No obstant, s'aprecia una disminució a Aalsmeer, durant el trienni 1977-79, representant en aquest darrer any el 2,7 del total mercadejat a l'esmentat mercat holandès.

Les varietats més difoses—la Preamble i la Fortune— van perdent interès, i del gran nombre de la resta de varietats, en destaca alguna d'importància comercial. Dominen els colors blanc i groc, amb més sortida per aquest darrer.

D'entre les 9 varietats que consten amb transaccions a Aalsmeer ja no figura la Preamble abans esmentada, i sí, en canvi, la Fortune, que va a la cua de la llista. La majoria de varietats de narcís poden ser forçades en hivernacle per a adelantar la floració. Indiquem les quatre principals varietats:

Varietat***	Tendència	% del total d'Aalsmeer
Carlton	Creixent	1,9
Zonder Blad	Igual	0,3
G. Harvest	Decreixent	0,1
Dutch Master	..	0,1

Destaca fortament la varietat Carlton, amb una part molt important, quasi el 2% de les transaccions a Aalsmeer, amb molta menys importància per les restants varietats, molt nombroses. De les 16 varietats experimentades pel SIA, no n'hi ha cap de representada a Aalsmeer, i quasi no figuren les varietats més clàssiques—Preamble i Fortune.

No obstant, podem comentar que, segons les experiències del SIA, s'ha comprovat com favorable el mantenir el bulb al terreny un segon any, en els nostres climes. La varietat comprovada a l'efecte fou la King Alfred. També assenyalen les qualitats de la Sun Chariot. Ambdues, però, estan absents a les transaccions d'Aalsmeer.

Lilium

Els lliris, formen un grup molt ampli, amb nombrosos híbrids i amb una gran varietat de formes i colors. Es poden cultivar quasi tot l'any, i algunes varietats són molt apreciades per flor tallada degut a la llargada i consistència de les tiges.

Presenten tres formes diferents: de trompeta, de calze i de turbant. Així com el narcís, iris i crisantem mantenen la seva posició als mercats europeus, els lliris experimenten un creixement notable, tant en el conjunt europeu com en el trienni estudiat d'Aalsmeer. El grup de liris, representa un 2,5% del total de flor tallada d'Aalsmeer, on consten transaccions sobre unes 20 varietats. Selecció molt interessant, doncs el nombre de varietats és molt gran.

Destaca el grup d'híbrids americans Mid Century, amb unes propietats comuns d'una gran facilitat d'emalatge, i de duració. A aquest grup pertanyen les varietats capdavanteres a Aalsmeer. Detallem les varietats més mercadejades a l'esmentat mercat:

Varietat***	Tendència	% del total d'Aalsmeer
Enchantment	Igual	1,4
Longiflora	Creixent	0,25
Uchido	..	0,15
Rubrum	..	0,15
Destiny	..	0,1
Pirate	..	0,1
Connect King	..	0,05
Fire King	..	0,04

Mereix atenció especial la varietat Enchantment, molt destacada, i pertanyent al grup Mid Century. És una flor dreta, de color vermell-taronja, amb punts grana, i és la que té més condicions per l'emalatge dintre de l'esmentat grup. Encara que, en un principi, les experiències es centraven en un gran nombre de varietats, que ni tant sols pertanyien al grup Mid Century, principalment la Fire King, el SIA ha dedicat, més recentment, una bona atenció al Enchantment, analitzant el nombre de flors per bulb, les èpoques més favorables per plantar al nostre clima (millor a mig desembre que a mig gener), calibres convenients dels bulbs, etc. Recordem que la varietat Enchantment és de les de forma de calze, i que es paga menys que les restants, quedant per analitzar en la part "Estudi estacional de vendes i preus" els aspectes comercials.

Gladiol

El gladiol, junt amb clavell, rosa i crisantem, forma el grup més genuí de la flor tallada. Ja està bastant cultivat a Catalunya, amb moltes explotacions dedicades especialment al gladiol, altres simultanejant-lo amb clavell, amb rosa, amb gerbera o amb esparreguera.

El gladiol només representa un 1,5% del total de flor tallada del mercat d'Aalsmeer, tenint en compte que es considera a part el gladiol nano. Comptant aquest, sumen un 2,1%. Sense el gladiol nano, pot dir-se que va perdent posicions bastant marcadament.

Consten 37 varietats diferents, de les quals indiquem les més importants:

Varietat***	Tendència	% del total d'Aalsmeer
Peter Pears	Decreixent	0,3
Eurovision	Igual	0,2
Trader Horn	Creixent	0,1
Nicole	..	0,07
Fidelio	..	0,04
White Friendship	Igual	0,03

El gladiol Peter Pears és de color taronja, i d'acord amb els estudis del SIA a Cabriils, reuneix una sèrie de condicions favorables. Té vares entre 90 i 150 cm, un 61,4% de floració, creix millor sota plàstic, etc. Tot això comparant-lo amb les varietats White Friendship i Hunting Song. Aquest darrera no consta en els llistats d'Aalsmeer.

Alstroemeria

Anomenada també lliri del Perú, ha tingut una difusió ràpida en els darrers anys. La creació de noves varietats híbrides ha afavorit el desenvolupament d'aquesta interessant espècie de flor tallada. Tenen un gran interès els últims híbrids obtinguts a Estats Units, Holanda i Gran Bretanya, mantenint-se en secret, per part dels híbridadors, la identitat dels progenitors. S'exerceix un control rigorós sobre les varietats sotmeses a "royalties", per part de les empreses comercialitzadores. El cultiu de l'alstroemeria exigeix l'enturorat per evitar possibles deformacions durant el cultiu. Donat l'interès en obtenir-la durant tot l'any, es realitza el seu cultiu en hivernacles climatitzats. En els mesos freds, s'obtenen preus més alts.

Mentre que no figuraven a les relacions de plantes mercadejades per flor tallada fa uns deu anys, ara, després d'una ràpida expansió, ja arriba al 0,9% del total per flor tallada d'Aalsmeer, amb un total de 24 varietats diferents. Indiquem les que tenen un major volum de vendes:

Varietat***	Tendència	% del total d'Aalsmeer
Carmen	Creixent	0,2
Orehid	Decreixent	0,1
Red Sunset	Creixent	0,1
Regina	Igual	0,06
Marina	Creixent	0,05
Yellow Sun	Igual	0,05
Canarya	Creixent	0,04
Orange Beauty	..	0,04

La Carmen resulta la més recomanable, amb tendència a augmentar i representant la varietat de major venda. Algunes varietats d'Alstroemeria estan en experimentació en els camps del SIA.

Statice

Es planta mediterrània i adequada per flor tallada. És de les més rústiques pel que fa a exigències de terreny i clima. Ha donat lloc a nombrosos híbrids que constitueixen l'oferta actual de flor tallada.

Hi ha 8 varietats en comerç a Aalsmeer, però el nombre de les creades és molt més gran. Indiquem les tres primeres del mercat d'Aalsmeer:

Varietat***	Tendència	% del total d'Aalsmeer
Pears	Creixent	0,7
Gemengo	Decreixent	0,03
Staart	Creixent	0,03

Destaca, per tant, la Pears, amb un ràpid creixement darrerament. Les restants no tenen gaire sortida. El SIA està experimentant unes 13 varietats procedents de Florida (Estats Units) cap de les quals no està representada al mercat d'Aalsmeer. La Statice, també anomenada Limonium, sembla tenir bones perspectives al nostre país, ja que actualment s'està extenent per Europa i Amèrica.

De les varietats Nord-americanes experimentades pel SIA, assenyalen a Kampf's Blue Imp., de color blau fort, com la més sol·licitada als Estats Units; la Iceberg, com la més productiva; la French Blue com la més precoç, i la Twilight, de color rosa lavanda, com destacada pel color. Cap d'aquestes, al menys amb els noms indicats, són mercadejades a Aalsmeer.

Gladiol nano

S'observa una certa estabilització d'aquesta espècie, que només compta amb un 0,6% del total de flor tallada d'Aalsmeer. No obstant, juntament amb els miniclavells i les roses miniatura, constitueixen uns nous grups que a la llarga presenten un notable desenvolupament. La tija florar és prima, i d'alçada no superior als 65 cm, al costat dels 150 i més dels gladiols normals.

Consten transaccions a Aalsmeer, sobre 12 varietats, de les quals destaquen:

Varietat***	Tendència	% del total d'Aalsmeer
Nymph	Creixent	0,14
Charm Rose	..	0,08
Robinetta	Igual	0,03
Albus	Creixent	0,03

Totes les varietats anteriors, estan en experimentació pel SIA, més d'altres mercadejades a Aalsmeer de menys importància i unes quantes que no consten en els llistats de l'esmentat mercat.

De les experiències del SIA es desprèn que la varietat Charm Rose (del tipus Tubergenii) comparada amb la Nymph que ocupa el primer lloc en vendes a Aalsmeer, resulta més productiva, i 20 dies més precoç. La comparació fou feta amb la indicada Nymph i amb la Gurnsey Glory. Aquesta última, precisament l'única que no consta als llistats d'Aalsmeer -color rosa asalmolat amb centre blanc- té les vares més llargues, però menys producció que les altres dues.

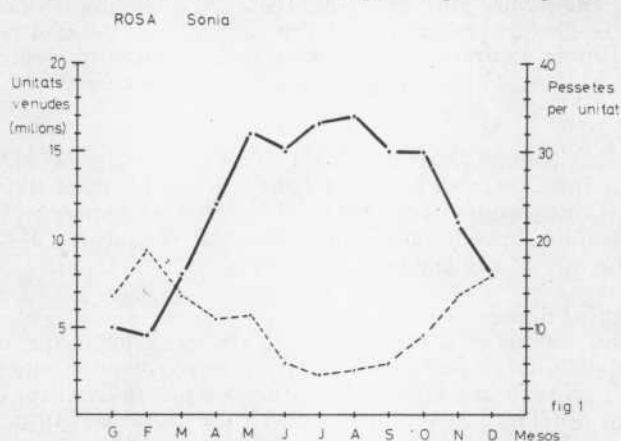
ESTUDI ESTACIONAL DE VENDES I PREUS

Amb les dades obtingudes sobre els llistats d'Aalsmeer, es podrà estudiar l'evolució estacional de vendes i preus, suposat que hi haurà una relació inversa entre volums de vendes i preus. És molt convenient poguer detectar quines són les èpoques de baixa oferta i preus més remuneradors.

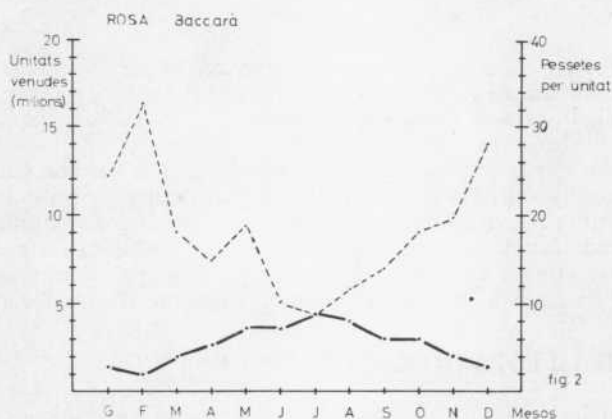
Excepte en rosa i clavell, estudiarem la varietat més important dins cada espècie, ja que, del contrari, seria fer quasi inacabable aquest estudi.

Rosa

La varietat Sonia ha adquirit una importància molt gran, ja que per si sola ja quasi representa un 8% del total comercialitzat per flor tallada. Com és natural, la màxima oferta correspon al final de primavera i inici de la tardor, o sigui, del maig al setembre. En conseqüència, els preus més alts, corresponen al primer i darrer trimestre de cada any. En el gràfic següent queda expressat això:

La rosa Sonia, té la propietat de la resistència als transports de llarga distància i una gran durada al gerro. En quant al preu, és bastant inferior a la Baccará i a d'altres. La Baccará ha tingut molta importància pels productors de l'Estat espanyol, ja que àdhuc consta amb partida pròpia de l'aranzel. Per aquest motiu i pel preu notablement alt a què es paga, és estudiada en el següent gràfic:

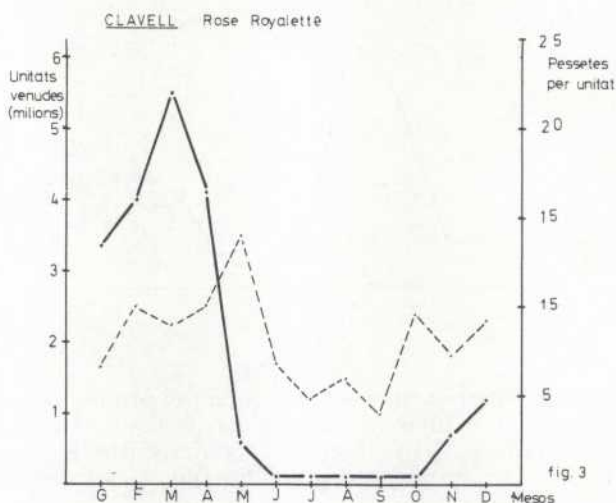

La rosa Baccará té la màxima oferta també de maig a setembre, amb juliol com a màxim de vendes. Els preus màxims corresponen a principis i final d'any, més concretament als mesos de gener, febrer i desembre. A Catalunya, la corba de vendes de la rosa assenyalava fortament les grans diades, essent la major

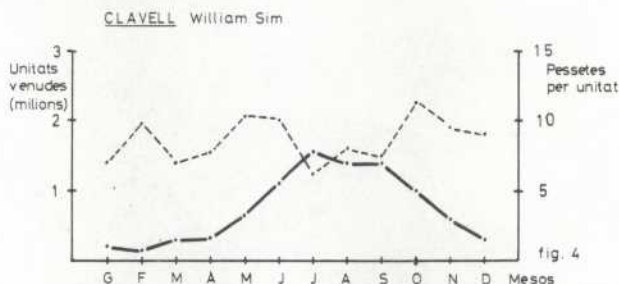
venda el dia de Sant Valentí, seguit de Sant Josep i Sant Jordi, i en tercer lloc el dia de la Immaculada, Nadal, i Dia de la Mare, etc. (varietats Sonia i Visa) (8).

Clavell

Ja vàrem indicar que el clavell gran, clàssic, es complementat pels miniclavells, ara en expansió. En primer lloc, observarem un d'aquests clavells miniatura, el que ocupa el primer lloc en les vendes d'Aalsmeer. És el Rose Royalette:

El període de màxima oferta pel Rose Royalette, és el primer trimestre, tenint el màxim al març. En quant als preus, el màxim correspon al mes de maig, quan l'oferta ha devaltat fortament. Baixos preus a l'estiu, quasi coincidint amb la màxima oferta d'altres clavells convencionals. La complementació d'aquests dos tipus de clavell es pot observar comparant la gràfica anterior amb la següent, que correspon al William Sim:

L'oferta dels dos tipus es complementa. Els mesos de més venda pel William Sim, són a l'estiu, amb un màxim al juliol, mes en el qual el preu és més baix. Octubre registra el preu més alt pel William Sim, i bastant alt per l'altre. A Catalunya presenta el màxim preu el clavell Sim amb motiu de Tots Sants, i a continuació Nadal. En tercer lloc, estan els preus de la Immaculada i Sant Josep.

Freesia

Ja ha quedat indicat que la varietat de més interès és la Ballarina, de la qual exposem l'evolució estacional de vendes i preus:

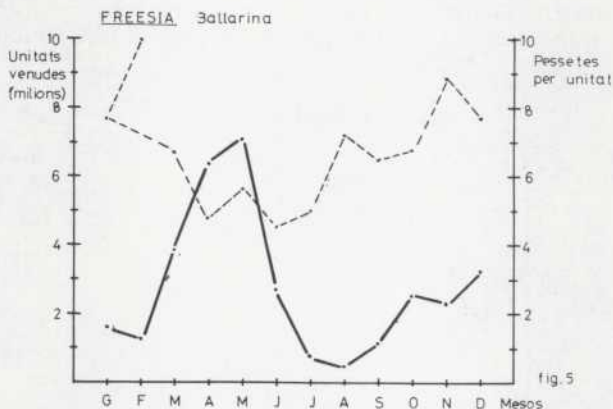
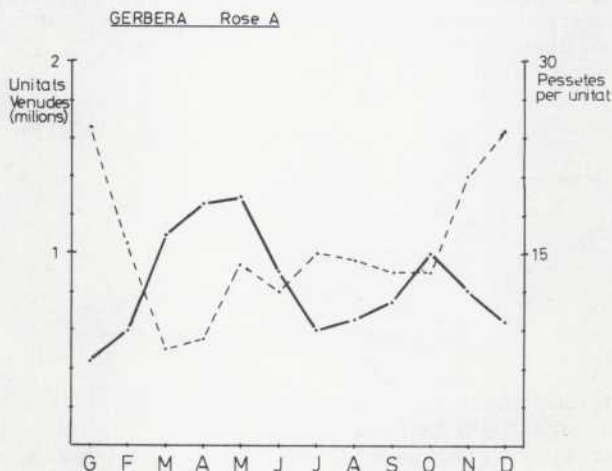

fig. 5

S'obtenen els preus més elevats durant el primer i el darrer trimestre, amb un màxim pel febrer. Els mesos de màxima oferta són el març, l'abril i el maig, aquest darrer el més àlgid. Hi ha la lògica divergència entre vendes i preus, excepte durant l'últim trimestre, en que, amb una major oferta, es mantenen els preus alts.

Gerbera

Indiquem el tipus Rose A, en ser el més comercialitzat a Aalsmeer i amb tendència clarament creixent. En el gràfic següent, indiquem l'evolució estacional de vendes i preus:

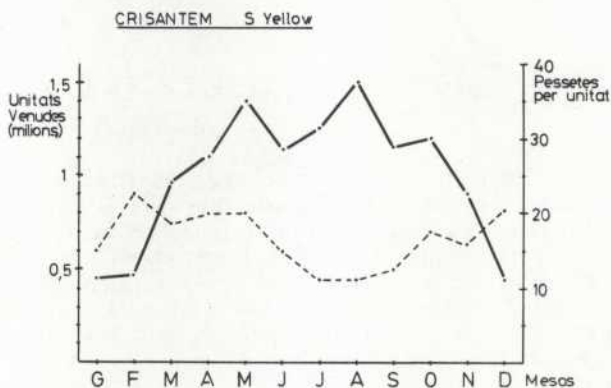
Les gràfiques de la gerbera reflexen l'evolució lògica de millors preus, per més baixa oferta. Així els mesos de gener, novembre i desembre són els de preus més alts per menors quantitats venudes. La major oferta correspon als mesos de primavera, març, abril i maig, i també a octubre.

A Catalunya, els preus de la gerbera també són baixos en els mesos d'estiu, lògicament, i augmenten sensiblement a partir de setembre, de forma semblant a les corbes d'Aalsmeer. Destaquen els augments deguts a Tots Sants i Nadal, però en general pot afirmar-se que l'evolució dels preus és en funció de l'oferta, més que de les diades (8).

Crisantem

La gran varietat d'híbrids de crisantem, i les avançades tècniques de cultiu, permeten una producció contínua durant tot l'any. L'aplicació de les tècniques del fotoperiodisme, en hivernacles automatitzats o, en altres èpoques, hivernacles senzills o bé a l'aire lliure en les èpoques més favorables, permet d'esglaonar les floracions a conveniència de la demanda.

A continuació indiquem les gràfiques corresponents:

En les gràfiques del crisantem S. Yellow, escollit pel fet de ser el de més vendes, es pot observar una corba d'oferta creixent en els mesos més càlids, i amb mínimes vendes a principi i final d'any. La corba de preus indica una tendència inversa, com és natural.

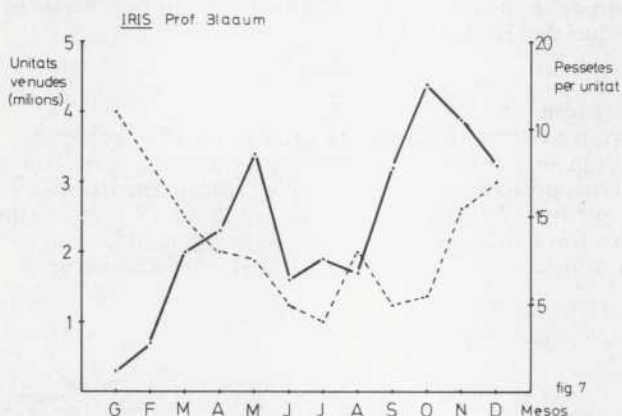
En el clima mediterrani, a finals d'estiu, augmenta la durada de la nit fins arribar a les 14 hores, que són les que necessita el crisantem per florir. Així, floreixen lliurement, sigui quina sigui l'època de plantació, de forma que es poden collir per Tots Sants. D'ací el concepte de "flor de difunt" que té a casa nostra, quan és possible aconseguir-ho durant tot l'any. Ja des de fa anys, el crisantem és molt apreciat com a flor tallada i per ornament interior en els països europeus; ací no és així, i la producció destinada a exportar tampoc no aconsegueix l'avenç que seria possible.

Iris

L'Iris Prof. Blaauw, és el més comercialitzat a Aalsmeer, i té una clara

tendència a desenvolupar-se. La producció d'iris pot obtenir-se durant tot l'any. Els nombrosos híbrids es divideixen en: normals, adelantats i retardats. La floració normal té lloc al començament de l'estació templada, però els iris de plantació i floració especial (adelantats o retardats) permeten esglaonar la producció durant tot l'any.

Les gràfiques de vendes i preus de l'iris Prof. Blaaum s'inclouen tot seguit:

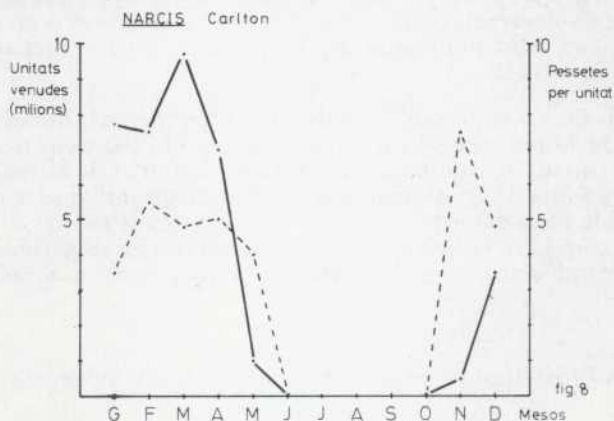

Els mesos de màxima oferta són el maig i els finals d'any, de setembre a desembre. El màxim preu correspon al gener, mes de la mínima oferta. La varietat estudiada, la Professor Blaaum, és del tipus especial retardat, de color blau fort, i no necessita entutorat. Es planten en plena època càlida, per obtenir la floració a principis de la tardor; així s'observa la màxima oferta en els mesos esmentats. Tallant les flors en el moment que s'observa la ratlla corresponent al seu color, aguanten un transport llarg, amb una durada mitjana al gerro.

Narcís

L'estudi es centra en la varietat Carlton, nova i amb un 2% del total de les transaccions de flor tallada a Aalsmeer. La tendència és clarament creixent, cosa que no succeeix en les altres varietats.

Les gràfiques de vendes i preus s'indiquen a continuació:

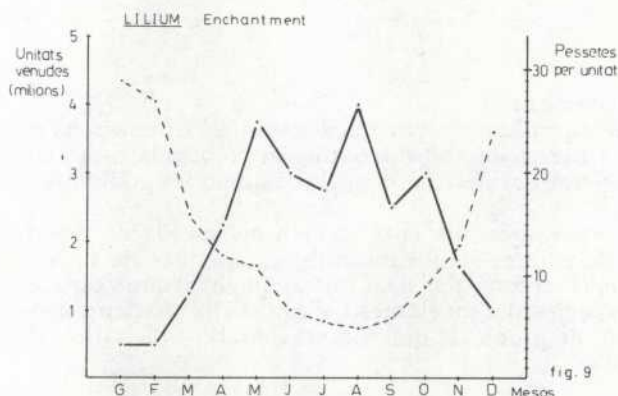

Correspon la màxima oferta als mesos de febrer, març i abril, i amb preus quasi paral·lels, amb un màxim al febrer i un altre al novembre. Aquest darrer mes és el més significatiu i el més elevat. L'absència de transaccions els mesos d'estiu, és general en totes les varietats.

Lilium

L'estudi s'ha centrat en l'híbrid Enchantment, pertanyent al grup americà Mid Century, amb una notable expansió en anys anteriors, de forma que només aquesta varietat representa l'1,4% del total comercialitzat a Aalsmeer.

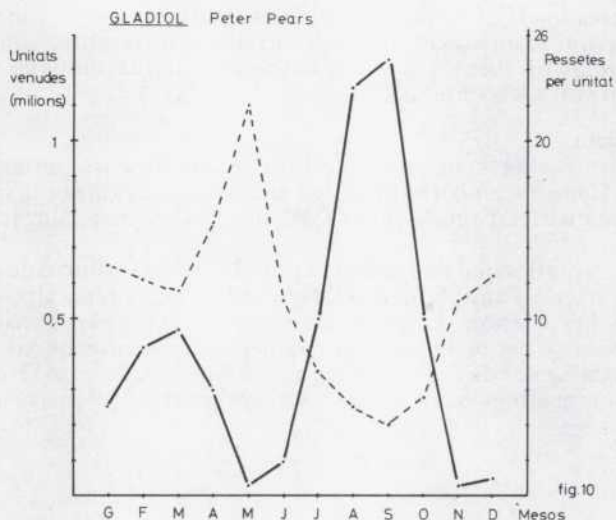
En els gràfics que s'adjunten es pot observar l'evolució de vendes i preus en el transcurs de l'any. Són molt favorables, per preus alts, els mesos de desembre, gener i febrer. La corba de vendes, suavitzada, donaria un màxim d'oferta als mesos d'estiu, i en correspondència els preus més baixos. Exactament, són els indicats mesos de desembre, gener i febrer els d'oferta més baixa i preus més alts. Aquesta situació, en menor escala, pot fer-se extensiva al març, abril i novembre.

Gladiol

Ja hem indicat que el gladiol va perdent posicions dintre del total de flor tallada a Aalsmeer, i també en el total venut en xifres absolutes. Destaca la varietat Peter Pears, per ser la de més venda i per unes qualitats ja indicades abans. Els gràfics es refereixen a aquesta varietat, sobre els que es pot observar una alternància d'oferta -màxima a febrer, març i abril i una altra a agost-setembre- amb preus lògicament a la inversa. La més baixa oferta de gladiol és al maig i al novembre-desembre. Els preus més alts són al maig, i els més baixos en els mesos d'estiu i primers de la tardor, quan les vendes són més elevades.

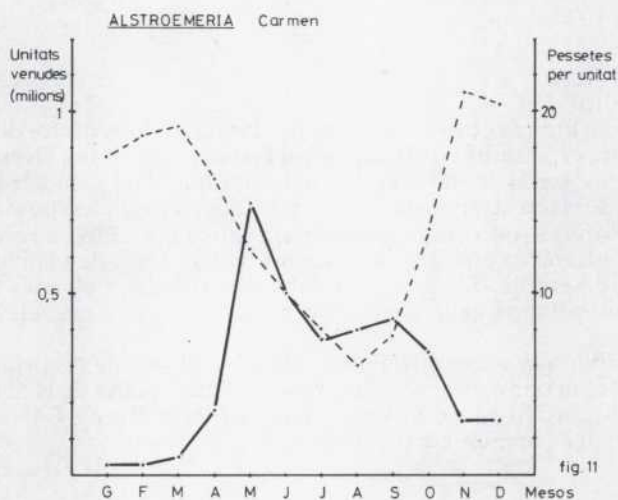
A Catalunya es registren preus alts amb motiu de les principals diades. Sant Josep és el màxim; en segon lloc, Sant Valentí i el Dia de la Mare, i després, Nadal. No obstant, hi ha unes festes -Tots Sants, la Mercè, l'Assumpció- amb preus baixos, per correspondre a l'època de més oferta.

Alstroemeria

Aquesta espècie, desenvolupada en anys anteriors, ha tingut una ràpida difusió degut a interessants híbrids obtinguts a Holanda, Estats Units i Anglaterra. Destaca la varietat Carmen, de la qual indiquem les gràfiques corresponents.

Els preus més alts corresponen als mesos de gener, febrer, març, novembre i desembre, coincidint amb les èpoques de més baixa oferta. La màxima oferta correspon al maig. Contràriament al que s'esperava, i a diferència de les altres espècies, durant els mesos d'estiu hi ha una depressió de la demanda, i paral·lelament, de preus, fet que succeeix també en les altres varietats d'Alstroemeria.

Statice

Planta mediterrània i bastant rústica, té una varietat molt destacada dins els llistats del mercat d'Aalsmeer. És la Paars, que ja representa el 0,7% del total venut a Aalsmeer, i amb clara tendència a augmentar. Les gràfiques indiquen que desembre és el mes amb la mínima venda i amb el màxim preu, i juliol el de les màximes ofertes i preu mínim. També s'observen alts preus el febrer i el maig, corresponent-se amb èpoques de menys oferta.

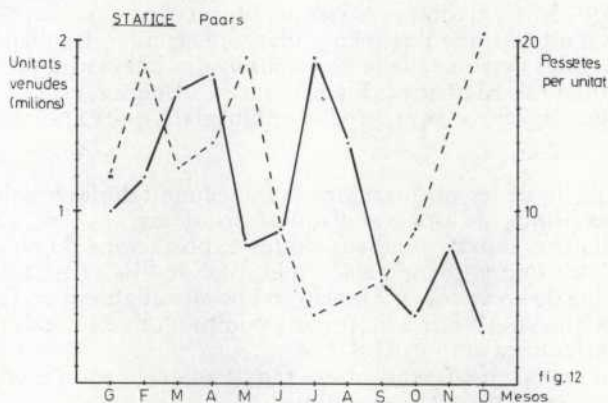

fig. 12

Gladiol nano

A novembre i desembre, no hi ha venda en les varietats de gladiol nano. Hem considerat la varietat Rose Charm, amb un preu màxim l'abril i mínim els mesos de juliol i agost. Juliol i maig són els mesos de més vendes. Els preus més remuneradors corresponen a març, abril i maig.

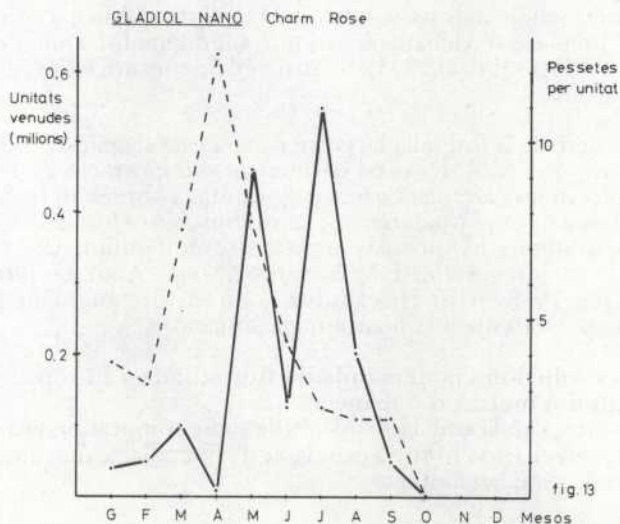

fig. 13

CONCLUSIONS DEL TREBALL

Catalunya, fa una vintena d'anys, produïa el 90% del clavell d'Espanya, i ara, amb prou feines arriba a la meitat. De roses, en produeix només la quarta part, i de la resta de flors en conjunt, al voltant d'una sisena part.

La important pèrdua de posicions de Catalunya en l'exportació de flor tallada

Més desfavorable és el paper de Catalunya en les exportacions de flor tallada. D'un 19% sobre el total exportat per l'Estat espanyol l'any 1974, ha passat ara a poc més d'un 5%, que representa una espectacular davallada.

Les vendes de flor tallada de Catalunya es concentra en quatre països d'europa continental: Alemanya, França, Suïssa i Bèlgica, en comparació a les exportacions de Canàries i les províncies peninsulars, que exporten a països més llunyans.

L'evolució de les exportacions és francament desfavorable. Resumim a continuació els principals aspectes d'aquest problema:

-Hi ha una ràpida davallada de les exportacions de clavell, en xifres absolutes i en la participació en el total de l'Estat espanyol.

-Pèrdua de les vendes a Alemanya, i només augment en l'exportació de rosa a Suïssa. Absència de comerç comprador en un país tan important en floricultura com és Holanda.

-Disminució en xifres absolutes i en participació en el total, en strelitzies i absència en poinseties i anthuriums.

-Manteniment de la tradicional posició dominant en exportació de flor seca, però amb una important pèrdua de mercat a Holanda i Itàlia.

L'estudi permet de concretar i quantificar el fet, ja conegut, que Catalunya no ocupa el lloc que li correspondria per la seva situació europea, pel seu clima i per les possibilitats potencials dels tècnics i pràctics en floricultura, que tantes vegades han demostrat la seva vàlua i adaptació a noves situacions.

Un objectiu necessari: el mercat europeu

Les necessitats dels països del nord i centre d'Europa són cada vegada més elevades. En el cas d'Alemanya, país que augmenta fortament el consum de flors (un 60% el 1979 sobre el 1975), té un nivell de consum vuit vegades superior al d'Espanya.

El comerç de la flor tallada, entre països, està acaparat per Holanda, que subministra prop del 60% del total del mercat d'importació de flors europeu. Espanya, a molta menys alçada que li correspondria, cobreix un 1,5%, i Catalunya només el 0,2%, igual com un país tan poc favorable com és Finlàndia. Molts països, amb menys possibilitats, han aconseguit situar-se molt millor. Així, Israel cobreix un 5,4% de l'esmentat mercat; Itàlia, un 8%, etc. Això es refereix a unes estadístiques pel 1978, però en el futur, amb el fort augment previst de la demanda, encara s'agreuja la nostra mala situació.

Com evoluciona la demanda de flor tallada a Europa.

Estudi del mercat d'Aalsmeer

El comerç català amb Holanda, és de signe comprador, ja que s'ha acabat l'exportació de clavell i no s'hi envia cap classe de flor tallada, únicament flor seca, i encara molt reduïda darrerament.

L'estudi del mercat holandès d'Aalsmeer –un dels primers centres mundials de flors i plantes ornamentals– permet d'observar les preferències europees i també mundials en flor tallada. Comparant amb l'estructura de l'oferta el 1970 –promig de varis mercats europeus capdavanters– es poden comprovar els progressos de varies espècies i la pèrdua d'interès per d'altres. Hem seleccionat d'entre les més comercialitzades, un grup de 13 que té interès pels objectius del present treball. Són les següents:

	%		%		%
Rosa	42,6	Crisantem	4,1	Gladiol gran	1,5
Tulipà.....	9,9	Iris.....	3,3	Alstroemeria.....	0,9
Clavell.....	8,7	Narcís.....	2,7	Stalice.....	0,8
Freesia	6,8	Lilium.....	2,5	Gladiol nano.....	0,6
Gerbera	5,0				

Els percentatges indiquen la part de cada espècie sobre el total venut de flor tallada al mercat d'Aalsmeer. El grup considerat, representa el 90% del total mercadejat de flor tallada a Aalsmeer, el que fa que es pugui considerar com plenament representatiu.

Les observacions realitzades es poden sintetitzar tal com segueix:

–Tant l'any 1970 com ara la **rosa** ocupa un primer lloc molt destacat, representant quasi la meitat del total. Les exportacions de l'Estat espanyol es componen d'un 40% de rosa (en volum) i d'un 62% en valor. Catalunya només exporta un 15% del total de flor tallada en rosa, i en valor un 18%.

–El **clavell**, que venia a representar un 15,4% del total comercialitzat als mercats europeus l'any 1970, baixa a només el 8,7% a Aalsmeer, encara que observant els darrers anys a l'indicat mercat, s'observa un augment, degut a les causes que indicarem més endavant.

–**Freesia**, **gerbera** i **crisantem**, experimenten un augment, però és el de la gerbera el més ràpid, superant en vendes el crisantem. És molt notable l'expansió de la freesia, que ja ocupa el quart lloc en el "ranking" de flor tallada a Aalsmeer.

–És molt notable l'augment de l'**Iris**.

–Destaca l'expansió de l'**alstroemeria** i de la **stalice**, quasi desconegudes l'any 1970.

–Hi ha franques disminucions en les vendes de **narcís** i **gladiol**.

Perspectives futures.

Estudi estacional de vendes i preus

Rosa

La gran importància de la rosa queda demostrada pel fet que acapara el 43 per cent del total de flor tallada venuda al mercat d'Aalsmeer. La tendència és d'un creixement continuat, malgrat la destacada posició que ocupa. En valor relatiu, experimenta una petita regressió en el seu percentatge sobre el total d'Aalsmeer, però és degut a noves espècies i varietats que es van introduint i que abans no tenien entitat.

Les varietats que podríem anomenar com a clàssiques (per figurar en l'arancel del Ministeri de Comerç), són la Madame Meiland, i la **Baccará**. Aquesta darrera és la més difosa en hivernacles, amb possibilitat de cultiu a l'aire lliure els mesos temperats i càlids. Obté els preus més alts en el mercat. No obstant, veiem que ha passat o ocupar el 7è lloc al mercat d'Aalsmeer (dins del grup de les roses) i

que l'han aventatjat les miniroses Red Garnette i Belinda, i que té una tendència ben decreixent. Però encara representa l'1,8 % del total venut per flor tallada al mercat d'Aalsmeer.

Mereix ser destacada la varietat **Sonia** (procedent de Meilland), que ocupa el primer lloc, amb grans aptituds pel transport a llargues distàncies i amb una gran duració al gerro. Es paga menys que la Bacarrà i que algunes altres. Ella sola cobreix el 7,7% del total de flor tallada a Aalsmeer. En igual situació es troba la Motrea (7,7%), la Mercedes (3,9%) i la Ilona (2,9%).

La importància de les set varietats comentades –Sonia, Motrea, Mercedes, Ilona, Red Garnette, Belinda i Bacarrà– està demostrada pel fet que representen el 30% del total venut per flor tallada a Aalsmeer.

La **Sonia** té les màximes vendes al final de la primavera, estiu i inici de la tardor, o sigui, de maig a setembre. En conseqüència, els preus més alts corresponen al primer i darrer trimestre de l'any.

La **Bacarrà** també té la màxima oferta de maig a setembre, amb juliol com a màxim de vendes. Els preus màxims corresponen a principis i final d'any, o sigui, gener, febrer i desembre.

A Catalunya, les corbes de vendes de les roses **Sonia** i **Visa** (aquesta última pesa molt poc a Aalsmeer i va perdent posicions molt ràpidament), indica la influència absoluta de les grans diades. La major venda és el dia de Sant Valentí, seguit de Sant Josep i Sant Jordi; en tercer lloc, Immaculada, Nadal i Dia de la Mare, etc. Malgrat la poca entitat de la Visa i a la tendència quasi a desaparèixer del mercat d'Aalsmeer, és considerada aquí com amb molt esdevenidor pel cultiu en hivernacle.

Queda demostrada la gran importància i futur de la rosa, la producció de la qual podria augmentar a Catalunya, comptant amb les necessàries mesures de promoció, qualitat i adequada política comercial. Aquests darrers anys, ja ha progressat aquest cultiu a Catalunya, tot i que hauria de tenir més entitat que el clavell. Aquest només representa un 20% del volum comercialitzat de la rosa a l'indicat mercat d'Aalsmeer.

Clavell

El clavell representa el 8,7% del total venut al mercat d'Aalsmeer, amb tendència, en general, decreixent. Ultimament, però, ha augmentat gràcies als miniclavells, que han promocionat un nou interès per aquesta espècie. Per això, a més d'augmentar en valor absolut, també progressa la seva part dins del total.

Totes les varietats amb tendència creixent, són miniclavells. Així, el que ocupa el primer lloc, el **Rose Royale**, representa l'1,1% del total de flor tallada d'Aalsmeer; el segon, **Tony**, el 0,8%; ambdós són miniclavells i amb tendència creixent. El tercer és el clàssic **William Sim**, amb només un 0,5% i tendència decreixent. En quart lloc hi ha un altre clavell miniatura, el **Silvery Pink**, que representa un 0,5% del total. No obstant, la suma d'aquests quatre principals, totalitza només un 2,9% del total d'Aalsmeer.

El període de màxima oferta pel **Rose Royale** és el primer trimestre, amb el màxim al més de març. El màxim preu és al maig, en què l'oferta ha davallat fortament. A l'estiu hi ha els més baixos preus, amb la particularitat que l'overa és quasi nul·la. Però és a l'estiu quan hi ha la màxima oferta de clavell

convencional (per exemple el William Sim estudiat) o sigui, que durant l'any, aquestes varietats es complementen, omplint els miniclavells uns mesos de molt escassa oferta del clavell gran.

La màxima oferta del **William Sim** és al mes de juliol, amb el preu més baix. El preu més alt és a l'octubre.

Catalunya presenta el màxim preu del clavell Sim el dia de Tots Sants i a continuació Nadal. En tercer lloc, estan els preus de la Immaculada i Sant Josep. Igual que la rosa, el clavell té els preus condicionats per les festivitats.

En resum, cal destacar la ràpida progressió dels clavells miniatura, de forma destacada el **Rose Royale** i el **Tony**. Aquest darrer (groc), registra un augment de vendes realment espectacular. Els clavells miniatura tenen importants avantatges: les despeses de mà d'obra són un 25% inferiors al clavell gran, tenen una gran varietat de formes i colors, amb 4 flors per tija, són més decoratius i duren més al gerro.

Freesia

La freesia té una difusió relativament recent, a base d'uns híbrids de gran varietat de colors. Compta un 6,8% del total de flor tallada d'Aalsmeer.

Destaca la varietat **Ballerina**, que representa un 1,8% del total d'Aalsmeer, bastant més que la varietat de clavell més destacada. També té un fort creixement la **Blue Haven**, que dintre de poc serà la segona en importància dins de la freesia.

Quatre varietats destacades, la **Ballerina** (1,8%), l'**Aurora** (1,5%), la **Fantasy** (0,7%) i la **Blue Haven** (0,5%) compten el 4,5% del total d'Aalsmeer, superant a la suma de les clàssiques següents: crisantem, iris, narcís, lilium i gladiol.

Els mesos de màxima oferta per la freesia **Ballerina** són març, abril i maig, essent aquest darrer a la punta en l'oferta. Els preus més elevats, són lògicament pels trimestres primer i darrer de l'any, amb un màxim de preu molt destacat el febrer. A l'últim trimestre es dona el cas que hi ha una oferta bastant millor que l'estiu, i els preus es mantenen alts.

Així com la gerbera ja és bastant coneguda a Catalunya, la freesia és quasi inèdita. En els darrers anys, ha adelantat en vendes el crisantem, i ja ocupa el quart lloc en importància a Aalsmeer. Està pròxima al lloc del clavell, i cal tenir en compte a les varietats **Ballerina** i **Blue Haven** amb gran sortida en l'actualitat.

Com a tret desfavorable, cal tenir en compte que la freesia exigeix l'entutorat

Gerbera

La gerbera ha tingut una difusió molt notable durant la passada dècada dels 70. D'un 1% el 1970, ja ha arribat a un 5% en l'actualitat.

Les varietats comercials, han estat creades no fa gaires anys, amb cinc races que són l'origen de totes les gerberes (Goosen, Jongelonen, Florist, Hendrix, Van Wijk i Bloemfontein). Hi ha 39 varietats diferents en transacció a Aalsmeer que són anomenades en funció dels colors, i no hi ha una correspondència amb les varietats que coneixem a Catalunya.

Les gràfiques oferta-preus marquen l'evolució lògica de millors preus per menys oferta. Així, els mesos de gener, novembre i desembre, són els dels preus més alts per menys quantitats en oferta. La més gran oferta correspon als mesos de primavera, març, abril i maig, i també a octubre.

A Catalunya, els preus de la gerbera també són baixos en els mesos d'estiu, lògicament, i augmenten sensiblement a partir de setembre, de forma semblant a les corbes del mercat d'Aalsmeer. Destaquen els augments deguts a Tots Sants i Nadal, però en general, pot afirmar-se que l'evolució dels preus és en funció de l'oferta més que de les diades (8).

La gerbera ja té certa difusió a Catalunya (menys del que caldria esperar), ja que aquesta flor té uns avantatges molt remarcables. La mà d'obra queda distribuïda bastant uniformement durant l'any, i a aquest avantatge s'hi afegeix el fet que té menys necessitat de mà d'obra. Això fa que la seva rendibilitat sigui poc afectada pels augments dels jornals. A més, és susceptible d'intensificació, sense perjudicar la seva rendibilitat, cosa que sí succeeix amb la rosa i el clavell.

Crisantem

Els crisantems són una espècie clàssica en els mercats europeus, i encara que altres espècies tenen un creixement més actiu, mantenen un augment en valor absolut i àdhuc relatiu. Actualment contribueix amb un 4,1% a les vendes del mercat d'Aalsmeer. És una flor apreciada a Europa i objecte de producció durant tot l'any. S'han aconseguit, recentment, interessants híbrids i les possibilitats de producció del crisantem van des del cultiu a l'aire lliure en èpoques favorables, al cultiu en hivernacles climatitzats, emprant modernes tècniques de fotoperiodisme.

De els 48 varietats diferents comercialitzades a Aalsmeer, les 4 capdavanteres només representen un 2,1% del total. Les més venudes són la **S. Yellow** (0,6%), la **S. White** (0,6%), però sense tendència creixent. Les segueixen les **Horim Wit** (0,5%) i **Horim Geel** (0,4%), que tendeixen a més vendes que les anteriors.

En les corbes del crisantem **S. Yellow**, escollit per ser el de més vendes a Aalsmeer, hi ha una elevada oferta els mesos més càlids, amb mínimes vendes a principis i finals d'any. La corba de preus indica la tendència inversa, lògicament, essent els preus màxims pel febrer i desembre.

Cultivat des de fa temps a Catalunya, figura junt amb la rosa, clavell i gladiol, entre les flors objecte d'exportació segons estadístiques oficials espanyoles. No té l'acceptació de flor de tot l'any de què disfruta a Europa, i tampoc no s'ha lograt l'avanç desitjable en les exportacions. A la zona mediterrània floreix a finals d'estiu, quan la nit ja té 14 hores, i així es poden collir per Tots Sants. Els crisantems queden limitats a la coneguda utilitat funerària, quan és possible obtenir-lo durant tot l'any, incrementant el consum interior i procurant exportarlo. L'aplicació del fotoperiodisme permet d'esglaonar la producció del crisantem, allargant artificialment al claror quan la nit té més de 14 hores i escurçant-la quan en té menys.

Iris

L'iris, com el crisantem, manté una bona posició en el "ranking" de flor tallada a Europa. Té una bona durabilitat i el seu cultiu es pot programar per a tot l'any, gràcies a la modalitat de "ràpids" i "retardats". Actualment, l'iris representa

el 3,3% del total de transaccions de flor tallada a Aalsmeer. Consten només 9 varietats en els llistats d'Aalsmeer, entre les quals destaca la **Prof. Blaauw**, que compta per un 1,6% del total de flor tallada de l'esmentat mercat. En segon lloc, hi ha la **Ideaal**, amb un 1,5%. Tenen un notable creixement en les vendes i es cultiven pel sistema de retardats.

Les gràfiques de la varietat **Prof. Blaauw**, indiquen que els mesos de màxima oferta són els de finals d'any, de setembre a desembre, degut a que la plantació s'ha fet en plena època càlida. També el maig té bona oferta. El màxim preu correspon al gener (mes de la mínima oferta) i el mínim preu a juliol, setembre i octubre.

Per tant, és de destacar la varietat **Prof. Blaauw** així com la **Ideaal**, doncs les dues formen la quasi totalitat del volum comercialitzat d'iris a Aalsmeer. No necessiten entutorat.

Narcís

El narcís manté una acceptació bastant tradicional en els mercats europeus, encara que les dades d'Aalsmeer indiquen una disminució bastant sensible en valors absoluts. Ara només compta per un 2,7% del total comercialitzat de flor tallada a Aalsmeer.

Les varietats més clàssiques -**Preamble** i **Fortune**- van perdent posicions i, en canvi, destaca la **Carlton** d'entre les 9 varietats que consten a les transaccions d'Aalsmeer. La **Carlton** sola ja representa el 2%, i la resta no té cap entitat ni tendència favorable.

Les gràfiques del **Carlton** indiquen una oferta màxima per febrer, març i abril, amb preus quasi paral·lels, amb un màxim el febrer i un altre el novembre. El novembre és el més elevat. L'absència de transaccions en els mesos d'estiu és general en totes les varietats.

Resulta notable la varietat **Carlton**, única en importància i tendència favorable. Com totes les varietats de narcís, pot ésser forçada en hivernacles per adelantat la floració.

Lilium

Els lilium formen un grup molt ampli, amb nombrosos híbrids i gran varietat de formes i colors. És una flor apreciada des de fa molts anys, i ha experimentat un notable augment des del 0,6% del 1970 al 2,5% d'ara. D'unes 20 varietats comercialitzades a Aalsmeer, destaca molt marcadament l'híbrid americà **Enchantment**, amb grans condicions per a l'emalatge i duració. Representa l'1,4% del total, tenint molt poc volum de vendes la resta de varietats.

L'evolució de vendes i preus indica com a molt favorable, per preus, els mesos de desembre, gener i febrer, exactament els de menys oferta. Les corbes, bastant uniformes, d'oferta alta i preus baixos a l'estiu, són perfectament oposades.

L'híbrid **Enchantment**, és la varietat de major interès que cal tenir en compte. Dels tres tipus de lilium-trompeta, calze i turbant, respon al tipus calze. Es paga menys que altres varietats, comprovant-se, com a altres espècies, que les varietats de major venda i més aptes pel transport, tenen preus més baixos, ja que aquestes condicions van unides a qualitats inferiors en bellesa i color. La varietat **Enchantment** ha estat experimentada en els camps del SIA a Cabrils, en vistes a la seva introducció al Maresme.

Gladiol

El gladiol normal registra xifres decreixents de venda, i la seva contribució al total de flor tallada d'Aalsmeer és només de l'1,5%. No hi ha una varietat més destacada i amb bones perspectives, com és el cas d'espècies anteriorment estudiades. La més venuda, la **Peter Pears** només representa el 0,3% del total d'Aalsmeer i té tendència decreixent.

En les corbes de venda i preus, s'observa una alternància amb dos màxims –un per febrer-març-abril i un altre per setembre-octubre– en quant a l'oferta. La mínima oferta és al maig, novembre i desembre. Els preus més alts són el maig, i els més baixos en els mesos d'estiu i primers de la tardor, quan les vendes són més elevades.

A Catalunya, es registren preus alts amb motiu de les principals diades: Sant Josep és el màxim; en segon lloc, Sant Valentí i el Dia de la Mare; després, Nadal. No obstant, hi ha unes festes –Tots Sants, la Mercè i l'Assumpció– amb preus baixos, per correspondre a l'època de més oferta.

La varietat **Peter Pears** que estudiem, també ha estat experimentada pel SIA a Cabrils, resultant tenir notables qualitats, com són: vares de 90 a 150 cm, floració del 61,4%, bon creixement sota plàstic, etc. El gladiol ja està bastant cultivat a Catalunya, amb moltes explotacions dedicades al mateix, simultanejant el seu cultiu amb clavell, amb rosa, gerbera, amb esparreguera, etc.

Alstroemeria

L'alstroemeria ha tingut una difusió ràpida en els darrers anys, doncs des de no figurar el 1970, ha arribat al 0,9% del total de flor tallada d'Aalsmeer. S'han creat híbrids molt interessants, que han afavorit l'expansió de l'alstroemeria. De les 24 varietats comercialitzades a Aalsmeer, indiquem com més destacada la **Carmen**, que representa el 0,2% d'Aalsmeer i té una clara tendència creixent.

Els preus més alts de la **Carmen** corresponen als mesos de gener, febrer, març, novembre i desembre, coincidint amb les èpoques de més baixa oferta. La màxima oferta correspon al maig. Contràriament al que s'espera, hi ha diferència d'altres espècies: els mesos d'estiu hi ha una depressió de demanda i, paral·lelament, de preus, fet que també succeeix en les altres varietats d'alstroemeria.

Destacada la varietat **Carmen** com de més interès, hem de tenir en compte que les alstroemeries necessiten l'entutorat per evitar possibles deformacions durant el seu cultiu. Es pot obtenir durant tot l'any, emprant hivernacles climatitzats.

Stalice

Hi ha nombrosos híbrids de la statice, encara que només consten 8 varietats a les llistes d'Aalsmeer. De difusió relativament recent, registra notable augment de vendes, amb un 0,8% del total d'Aalsmeer.

Destaca la varietat **Paars**, que absorbeix la quasi totalitat de les vendes, amb un ràpid augment de vendes en els darrers anys.

El mes de desembre és el de mínimes vendes i màxims preus, i juliol el de la màxima oferta i preu mínim. També s'observen alts preus el febrer i maig, corresponent a èpoques de menys oferta.

Aquesta nova espècie en els mercats nostres, presenta bastantes bones perspectives, i ja té una bona sortida en els països europeus i americans desenvolupats.

Gladiol nano

S'ha desenvolupat més recentment, i junt als miniclavells i les roses miniatura, ha contribuït a diversificar l'oferta de flor. Últimament no s'aprecia un avenç, sinó més aviat una estabilització, segons els llistats d'Aalsmeer, on compta per un 0,6% del total. De les 12 varietats comercialitzades a l'esmentat mercat, són notables la **Nymph** amb un 0,14% i la **Charm Rose**, amb un 0,08%.

A novembre i desembre, no hi ha vendes en les varietats de gladiol nano. Hem considerat la varietat **Charm Rose** en vista de les bones impressions obtingudes pel SIA a Cabrils. Té un preu màxim a l'abril, i mínim els mesos de juliol i agost. Juliol i maig són els mesos de més vendes. Els preus més remuneradors corresponen a març-abril-maig.

La varietat **Charm Rose** resulta més productiva i 20 dies més precoç que la **Nymph**, d'acord amb les experiències del SIA a Cabrils.

RESUMEN

Dos motivos principales han motivado el estudio: Por una parte, señalar la importante pérdida de posiciones de Catalunya en la producción y exportación de flor cortada, hecho ya conocido pero aquí demostrado con cifras realmente desfavorables, muy particularmente en la exportación. Y, por otra parte, examinar las especies y variedades más interesantes y con más aceptación en los mercados europeos, para contribuir al conocimiento de cuáles especies y variedades pueden ser cultivadas y exportadas por los floricultores catalanes. La gran importancia de la rosa, principalmente de su variedad Sonia, la difusión de los miniclavells, el desarrollo en pocos años de plantas relativamente nuevas como la freesia y la gerbera, con destacadas variedades ya introducidas en Europa, y sus aspectos principales y de evolución estacional de la demanda y precios, más lo relativo a crisantemos, iris, narciso, lirios, gladiolos, alstroemerias, stative y gladiolo enano, son los temas tratados en la segunda parte. Constituye un modesto intento de aproximación al gran problema de responder al reto que las necesidades de Europa en flor cortada a raíz de la entrada de España en la Comunidad Económica Europea, plantea al floricultor catalán.

SUMMARY

Two main targets have promoted this survey. At first, to point out the great loss of Catalonia's position in cutflowers' production and exportation. This fact, was already known, but now it's proved with really unfavourable figures, very particularly in exportation. And, on the other hand, to check the more interesting species and races, which are of the greatest concern and acceptance in the European market, to contribute to knowledge about what are, species and races recommended to farming and exportation by Catalonian floriculturists. Great importance of the rose, principally race Sonia, diffusion of the minipinks, development in a few years of relatively new plants as freesia and gerbera, with outstanding races already introduced in Europe, and their main aspects, including stational evolution of market and prices, plus what is concerned with chrysanthemum, iris, daffodil, lily, gladiolus, alstroemeria, stative and dwarf

gladiolus, are the subjects treated in the second section. It constitute a modes purpose to answer the challenge that European needs in cutflowers, on the eve of the Spain's entry in the EEC, are showing at the Catalanian floriculturists.

NOTES

- 1- Les transformacions de l'Agricultura del Maresme davant de la pressió urbanitzadora, per Pere Lleonart, Marcos Sampedro i Remei Ardévol. Servei d'Estudis de la Banca Catalana
- 2- Anuario de Estadística Agraria. Ministerio de Agricultura. Diversos anys.
- 3- Estadística del Comercio Exterior de España. Dirección General de Aduanas. Ministerio de Hacienda.
- 4- Cultivo de flor cortada en invernaderos de plástico, per Zoilo Serrano, Eng. Tèc. Agrícola. Revista "Agricultura".
- 5- Flores y Plantas ornamentales en Canarias. Situación y perspectivas de la competencia en el comercio europeo. Rafael Jiménez Mejías i Marcelino Caballero Ruano. Revista "El Campo", del Banc de Bilbao.
- 6- Cambra de Comerç Hispano-Holandesa. Estudi Estadístic dels Subministres, Valor i preus per mesos de 1979. Mercat d'Aalsmeer (Holanda).
- 7- Cultivos Ornamentales. Miranda de Larra y Onís.
- 8- Economía de la producción de flor tallada a la Comarca del Maresme. Josep-Oriol Marfà i Pagès.